

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ผลของการศึกษา และนำมาเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปรากฏผลดังตาราง 4 - 33

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียน
คุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม

การดำเนินงาน	สภาพการดำเนินงาน		ระดับการปฏิบัติ	ปัญหาการดำเนินงาน		ระดับปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ด้านโรงเรียน	4.12	0.19	มาก	1.97	0.23	น้อย
2. ด้านผู้บริหาร	4.09	0.33	มาก	1.98	0.31	น้อย
3. ด้านครู	3.82	0.31	มาก	2.24	0.32	น้อย
4. ด้านนักเรียน	3.96	0.24	มาก	2.11	0.25	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.00	0.27	มาก	2.08	0.28	น้อย

จากตาราง 4 พบว่า สภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านโรงเรียน ($\bar{X} = 4.12$) ด้านผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.09$) ด้านนักเรียน ($\bar{X} = 3.96$) และด้านครู ($\bar{X} = 3.82$)

ปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านครู ($\bar{X} = 2.24$) ด้านนักเรียน ($\bar{X} = 2.11$) ด้านผู้บริหาร ($\bar{X} = 1.98$) และ ด้านโรงเรียน ($\bar{X} = 1.97$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน โรงเรียน จำแนกตามตัวชี้วัด

ด้าน โรงเรียน	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน	3.81	0.35	มาก	2.24	0.35	น้อย
2. มีแผนพัฒนาคุณธรรม	3.86	0.26	มาก	2.26	0.41	น้อย
3. คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือ กรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	4.70	0.32	มากที่สุด	1.55	0.35	น้อย
4. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	4.02	0.25	มาก	2.03	0.28	น้อย
5. สร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	4.14	0.23	มาก	1.91	0.24	น้อย
6. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสใน การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ	4.20	0.40	มาก	1.80	0.40	น้อย
7. ได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูจาก หน่วยงานภายในหรือภายนอก	4.26	0.39	มาก	1.73	0.39	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.12	0.19	มาก	1.97	0.23	น้อย

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมา คือ ได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูจากหน่วยงานภายในหรือภายนอก ($\bar{X} = 4.26$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียน ที่ค่าน้อยที่สุด คือ การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.81$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือมีแผนพัฒนาคุณธรรม ($\bar{X} = 2.26$) รองลงมา คือ การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.24$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนที่มีค่าน้อยที่สุด คือ คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 1.55$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียนจำแนกตามตัวชี้วัด

การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. โรงเรียนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่นที่ส่งผลให้เกิดสภาพจิตใจที่ดีต่อบุคคลภายในและภายนอกโรงเรียน	3.79	0.41	มาก	2.30	0.46	น้อย
2. โรงเรียนจัดระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ	3.86	0.35	มาก	2.14	0.35	น้อย
3. โรงเรียนจัดสถานที่ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมปลูกฝังด้านคุณธรรม	3.81	0.39	มาก	2.29	0.45	น้อย
4. โรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมและพร้อมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่น	3.79	0.41	มาก	2.21	0.41	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.81	0.35	มาก	2.24	0.35	น้อย

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม

แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนจัดระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดสถานที่ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมปลูกฝังด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 3.81$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่นที่ส่งผลให้เกิดสภาพจิตใจที่ดีต่อบุคคลภายในและภายนอกโรงเรียนและโรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรม ($\bar{X} = 3.79$) และพร้อมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 3.79$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่นที่ส่งผลให้เกิดสภาพจิตใจที่ดีต่อบุคคลภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 2.30$) รองลงมาคือ โรงเรียนจัดสถานที่ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมปลูกฝังด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.29$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียนที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.14$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียน
คุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับ
แผนพัฒนาคุณธรรมจำแนกตามตัวชี้วัด

แผนพัฒนาคุณธรรม	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. โรงเรียนกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการ ประจำปีในการพัฒนาด้านคุณธรรมที่เป็น ระบบและต่อเนื่อง	3.89	0.31	มาก	2.29	0.45	น้อย
2. โรงเรียนจัดทำโครงการหรือกิจกรรมใน การพัฒนาคุณธรรมกับผู้เกี่ยวข้อง	3.86	0.35	มาก	2.30	0.46	น้อย
3. โรงเรียนประเมินและสรุปรายงาน การประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนา/โครงการ/กิจกรรมด้าน คุณธรรมเป็นประจำทุกปี	3.91	0.28	มาก	2.24	0.43	น้อย
4. โรงเรียนนำผลการประเมินการดำเนินงาน มาวิเคราะห์หาจุดเด่นจุดที่ต้องพัฒนาของ การดำเนินงานเพื่อนำมาเป็นแนวทางใน การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.80	0.40	มาก	2.21	0.41	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.86	0.26	มาก	2.26	0.41	น้อย

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณธรรม มีการปฏิบัติอยู่
ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมาก
ไปหาน้อย คือ โรงเรียนประเมินและสรุปรายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา/
โครงการ/กิจกรรมด้านคุณธรรมเป็นประจำทุกปี ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือ โรงเรียนกำหนด
นโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีในการพัฒนาคุณธรรมที่เป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X} =$
3.89) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ด้านแผนพัฒนาคุณธรรมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โรงเรียนนำผลการประเมินการ

ดำเนินงานมาวิเคราะห์หาจุดเด่นจุดที่ต้องพัฒนา ของการดำเนินงานเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.80$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนจัดทำโครงการหรือกิจกรรมในการพัฒนาด้านคุณธรรมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.30$) รองลงมา คือ โรงเรียนกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีในการพัฒนาด้านคุณธรรมที่เป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.29$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณธรรมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โรงเรียนนำผลการประเมินการดำเนินงานมาวิเคราะห์หาจุดเด่นจุดที่ต้องพัฒนา ของการดำเนินงานเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.21$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จำแนกตามตัวชี้วัด

คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. โรงเรียนจัดประชุมระดมความคิดจากทุกฝ่ายในการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน	4.72	0.45	มากที่สุด	1.46	0.50	น้อย
2. โรงเรียนมีกระบวนการในการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกและคุณธรรมในการแก้ปัญหาที่เน้นพัฒนานักเรียนเป็นสำคัญ	4.89	0.31	มากที่สุด	1.46	0.50	น้อย
3. โรงเรียนมีการกำหนดกิจกรรมแก้ปัญหาตรงกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้	4.74	0.44	มากที่สุด	1.26	0.42	น้อย
4. ผู้บริหาร ครู และนักเรียนปฏิบัติตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอน	4.45	0.55	มาก	2.04	0.19	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.70	0.32	มากที่สุด	1.56	0.35	น้อย

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนมีกระบวนการในการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกและคุณธรรมในการแก้ปัญหา ที่เน้นพัฒนานักเรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.89$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดกิจกรรมแก้ปัญหาตรงกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.74$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของ

โรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปฏิบัติตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 4.45$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือผู้บริหาร ครู และนักเรียน ปฏิบัติตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 2.04$) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดประชุมระดมความคิดจากทุกฝ่ายในการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ($\bar{X} = 1.46$) และโรงเรียนมีกระบวนการในการกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกและคุณธรรมในการแก้ปัญหา ที่เน้นพัฒนานักเรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 1.46$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านโรงเรียนเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนหรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดกิจกรรมแก้ปัญหาตรงกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 1.26$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียน
คุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการ
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจำแนกตามตัวชี้วัด

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. โรงเรียนจัดระบบข้อมูลสารสนเทศใน การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมที่เป็น ปัจจุบัน	4.08	0.27	มาก	2.07	0.32	น้อย
2. โรงเรียนจัดทำป้ายนิเทศ และเอกสารใช้ ในการเผยแพร่ผลงานด้านคุณธรรมอย่าง สม่ำเสมอ	4.08	0.34	มาก	1.92	0.34	น้อย
3. โรงเรียนจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน	3.96	0.28	มาก	2.06	0.31	น้อย
4. โรงเรียนมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานและผลงาน ให้ทุกภาคส่วน ได้ทราบผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ อย่างต่อเนื่อง	3.97	0.30	มาก	2.05	0.36	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.02	0.25	มาก	2.03	0.28	น้อย

จากตาราง 9 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่าน
ช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในการ
ดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมที่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.08$) และโรงเรียนจัดทำป้ายนิเทศ และเอกสารใช้
ในการเผยแพร่ผลงานด้านคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและผลงาน ให้ทุกภาคส่วนได้ทราบผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์
อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.97$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่าง

ต่อเนื่องที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.96$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมที่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.07$) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 2.06$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดทำป้ายนิเทศ และเอกสารใช้ในการเผยแพร่ผลงานด้านคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 1.92$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน โรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมจำแนกตามตัวชี้วัด

การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. โรงเรียนจัดระบบการสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.29	0.45	มาก	1.82	0.38	น้อย
2. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของกระบวนการดำเนินงาน	4.18	0.38	มาก	1.83	0.37	น้อย
3. โรงเรียนปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงานที่กำหนดไว้จนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.05	0.22	มาก	2.03	0.36	น้อย
4. โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรศาสนาอื่น	4.02	0.14	มาก	1.98	0.14	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.14	0.23	มาก	1.91	0.24	น้อย

จากตาราง 10 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนจัดระบบการสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของกระบวนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.18$) สำหรับสภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรศาสนาอื่น ($\bar{X} = 4.02$)

ปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมมีปัญหาในระดับน้อย

($\bar{X} = 1.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ จนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 2.03$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับองค์กรศาสนาอื่น ($\bar{X} = 1.98$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดระบบการสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 1.82$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามตัวชี้วัด

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. โรงเรียนมีความพร้อมในทุกด้าน เพื่อรองรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจากหน่วยงานต้นสังกัด	4.20	0.40	มาก	1.80	0.41	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.20	0.40	มาก	1.80	0.41	น้อย

จากตาราง 11 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.80$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูจากหน่วยงานภายในหรือภายนอก จำแนกตามตัวชี้วัด

การได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูจาก หน่วยงานภายในหรือภายนอก	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. โรงเรียนมีระบบการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนคุณธรรมจนเป็นที่ยอมรับจาก บุคคลภายในและภายนอกโรงเรียน	4.35	0.48	มาก	1.65	0.48	น้อย
2. โรงเรียนดำเนินงานตามบริบทของโรงเรียน จนเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานประเมินทั้ง ภายในและภายนอก	4.17	0.37	มาก	1.83	0.37	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.26	0.39	มาก	1.74	0.39	น้อย

จากตาราง 12 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูจากหน่วยงานภายในหรือภายนอกมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนมีระบบการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนคุณธรรมจนเป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ โรงเรียนดำเนินงานตามบริบทของโรงเรียนจนเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานประเมินทั้งภายในและภายนอก ($\bar{X} = 4.17$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโรงเรียนเกี่ยวกับการได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูจากหน่วยงานภายในหรือภายนอก มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบที่ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนดำเนินงานตามบริบทของโรงเรียนจนเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานประเมินทั้งภายในและภายนอก ($\bar{X} = 1.83$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีระบบ

การดำเนินงานตาม โครงการโรงเรียนคุณธรรมจนเป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายในและภายนอก
โรงเรียน ($\bar{X} = 1.65$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการ
โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหาร
จำแนกตามตัวชี้วัด

ด้านผู้บริหาร	สภาพ		ระดับ การปฏิบัติ	ปัญหา		ระดับ ปัญหา
	การดำเนินงาน			การดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. มีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม	4.30	0.44	มาก	1.76	0.42	น้อย
2. มีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ	3.69	0.33	มาก	2.35	0.33	น้อย
3. บริหารสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมตรวจสอบได้	4.22	0.30	มาก	1.82	0.29	น้อย
4. ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและ ได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติ	4.15	0.40	มาก	1.96	0.33	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.09	0.33	มาก	1.98	0.31	น้อย

จากตาราง 13 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีความรู้
ความเข้าใจด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ บริหารสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม
ตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.22$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารที่มีค่าน้อยที่สุด คือ มีกระบวนการบริหารงาน
ที่เป็นระบบ ($\bar{X} = 3.69$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารมีปัญหา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ
($\bar{X} = 2.35$) รองลงมา คือ ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับหรือยกย่อง

เชิงชุกเกียรติ ($\bar{X} = 1.96$) สำหรับปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารที่มีค่าน้อยที่สุด คือ มีความรู้ ความเข้าใจด้าน
คุณธรรม ($\bar{X} = 1.76$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการ
โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหาร
เกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรมจำแนกตามตัวชี้วัด

	การมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม		ระดับ การปฏิบัติ	ปัญหา		ระดับ ปัญหา
	การดำเนินงาน			การดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมรับการอบรม ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์และ กรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จากหน่วยงานต้นสังกัดที่รับผิดชอบ	4.42	0.49	มาก	1.72	0.45	น้อย
2. ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาและแลกเปลี่ยน แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กับบุคคล หน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.29	0.50	มาก	1.77	0.49	น้อย
3. ผู้บริหารโรงเรียนร่วมสัมมนาและแลกเปลี่ยน แนวทางการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กับ ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษา	4.15	0.52	มาก	1.86	0.51	น้อย
4. ผู้บริหารโรงเรียนมีการเรียนรู้ระบบ การประเมินผลการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จากโรงเรียนที่ผ่าน การประเมินหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบใน การประเมิน	4.33	0.49	มาก	1.70	0.48	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.30	0.45	มาก	1.76	0.43	น้อย

จากตาราง 14 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมรับการอบรม ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จากหน่วยงานต้นสังกัดที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเรียนรู้ระบบการประเมินผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประเมิน ($\bar{X} = 4.33$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรมที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนร่วมสัมมนาและแลกเปลี่ยนแนวทางการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กับศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 4.15$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารโรงเรียนร่วมสัมมนาและแลกเปลี่ยนแนวทางการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กับศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 1.86$) รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาและแลกเปลี่ยนแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. กับบุคคล หน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 1.77$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม ที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเรียนรู้ระบบการประเมินผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประเมิน ($\bar{X} = 1.70$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหาร เกี่ยวกับการมีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบจำแนกตามตัวชี้วัด

การมีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรร่วมกัน						
กำหนดโครงสร้างการบริหารงาน						
ด้านคุณธรรมตามบริบทของโรงเรียน	3.75	0.43	มาก	2.35	0.48	น้อย
2. ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรร่วมกันสร้าง						
รูปแบบหรือนวัตกรรมในการพัฒนา						
การบริหารงานด้านคุณธรรม	3.48	0.50	ปานกลาง	2.62	0.48	ปานกลาง
3. ผู้บริหาร โรงเรียนใช้กระบวนการนิเทศ						
กำกับ ติดตามในการดำเนินงานด้านคุณธรรม						
อย่างเหมาะสมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของ						
โรงเรียน	3.95	0.26	มาก	2.05	0.26	น้อย
4. ผู้บริหาร โรงเรียนมีการประเมินผลการ						
ปฏิบัติงานด้านคุณธรรมและนำผล						
การประเมินไปพัฒนาระบบบริหารงาน						
อย่างต่อเนื่อง	3.62	0.48	มาก	2.38	0.48	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.70	0.33	มาก	2.35	0.34	น้อย

จากตาราง 15 พบว่า สภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการมีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหาร โรงเรียนใช้กระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามในการดำเนินงานด้านคุณธรรม อย่างเหมาะสมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรร่วมกันกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน ด้านคุณธรรมตามบริบทของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.75$) สำหรับสภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านการมีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรร่วมกันสร้างรูปแบบหรือนวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารงานด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 3.48$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการมีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรร่วมกันสร้างรูปแบบหรือนวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารงานด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.62$) รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมและนำผลการประเมินไปพัฒนากระบวนการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.38$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการมีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนใช้กระบวนการนิเทศกำกับ ติดตามในการดำเนินงานด้านคุณธรรม อย่างเหมาะสมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.05$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมตรวจสอบได้ จำแนกตามตัวชี้วัด

การบริหารสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส เป็น ธรรมตรวจสอบได้	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการสถานศึกษา บนพื้นฐานตามหลักคุณธรรมของโรงเรียน คุณธรรม สพฐ.	4.46	0.50	มาก	1.62	0.48	น้อย
2. ผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการในทุกด้าน ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมและให้ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียร่วมในการตรวจสอบ	4.42	0.49	มาก	1.64	0.48	น้อย
3. ผู้บริหารโรงเรียนได้รับความพึงพอใจจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการบริหารจัดการ ในทุกด้าน ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้	4.10	0.30	มาก	1.94	0.24	น้อย
4. ผู้บริหารโรงเรียนนำผลการปฏิบัติงานไป เผยแพร่สู่สาธารณชนได้รับทราบอย่าง สม่ำเสมอ	3.90	0.30	มาก	2.10	0.30	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.22	0.31	มาก	1.82	0.29	น้อย

จากตาราง 16 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมตรวจสอบได้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการสถานศึกษาบนพื้นฐานตามหลักคุณธรรมของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการในทุกด้านด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมและให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมในการตรวจสอบ ($\bar{X} = 4.42$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการบริหารสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส

เป็นธรรมตรวจสอบได้ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนนำผลการปฏิบัติงานไปเผยแพร่สู่
 สาธารณชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.90$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม
 ตรวจสอบได้ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ใน
 ระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารโรงเรียนนำผลการปฏิบัติงานไปเผยแพร่
 สู่สาธารณชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.10$) รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนได้รับความ
 ความพึงพอใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการบริหารจัดการในทุกด้าน ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม
 และตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 1.94$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของ
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรมตรวจสอบได้ ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนบริหารจัดการ
 สถานศึกษาบนพื้นฐานตามหลักคุณธรรมของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 1.62$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการ
 โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหาร
 เกี่ยวกับการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับหรือ ยกย่องเชิดชูเกียรติ
 จำแนกตามตัวชี้วัด

การประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและ ได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติ	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ผู้บริหารโรงเรียนประพฤติปฏิบัติตนตาม หลักคุณธรรมในการครองตน ครองคน ครองงานอยู่เสมอ	4.37	0.48	มาก	1.77	0.42	น้อย
2. ผู้บริหารโรงเรียนประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีจนได้รับการยอมรับหรือ ยกย่องเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม	3.93	0.45	มาก	2.17	0.40	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.15	0.40	มาก	1.97	0.33	น้อย

จากตาราง 17 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารโรงเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมในการครองตน ครองคนครองงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 3.93$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้บริหารเกี่ยวกับการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารโรงเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.17$) รองลงมา คือ ปัญหาผู้บริหารโรงเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมในการครองตน ครองคนครองงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 1.77$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครู จำแนกตามตัวชี้วัด

ด้านครู	สภาพ		ระดับ การปฏิบัติ	ปัญหา		ระดับ ปัญหา
	การดำเนินงาน			การดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม	3.67	0.42	มาก	2.36	0.42	น้อย
2. การจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝัง และประเมิน คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	3.68	0.43	มาก	2.34	0.42	น้อย
3. ความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรม	3.74	0.40	มาก	2.29	0.43	น้อย
4. การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	3.78	0.40	มาก	2.26	0.41	น้อย
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.06	0.25	มาก	2.01	0.25	น้อย
6. ครูมีความประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดี	4.04	0.15	มาก	2.07	0.25	น้อย
7. การยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติจาก บุคคลหน่วยงาน องค์กรภายใน	4.02	0.40	มาก	2.21	0.41	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.82	0.31	มาก	2.24	0.32	น้อย

จากตาราง 18 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ ครูมีความประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 4.04$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 3.67$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านครูมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.36$) รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังและประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ($\bar{X} = 2.34$)

สำหรับปัญหาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูที่มีค่าน้อยที่สุด คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.01$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านคุณธรรมจรรยาบรรณตามตัวชี้วัด

การมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ครูตระหนักและเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	3.88	0.32	มาก	2.12	0.32	น้อย
2. ครูศึกษาแนวทางการออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	3.66	0.47	มาก	2.36	0.50	น้อย
3. ครูศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	3.67	0.47	มาก	2.33	0.47	น้อย
4. ครูศึกษาวิธีการสร้างสื่อและนวัตกรรมที่ใช้การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	3.48	0.66	ปานกลาง	2.59	0.65	ปานกลาง
5. ครูศึกษาเกณฑ์การประเมินผลนักเรียนด้านคุณธรรมให้ตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	3.69	0.46	มาก	2.42	0.49	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.67	0.43	มาก	2.37	0.43	น้อย

จากตาราง 19 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูตระหนักและเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา คือ ครูศึกษาเกณฑ์การประเมินผลนักเรียนด้านคุณธรรมให้ตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 3.69$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ครูศึกษาวิธีการสร้างสื่อและนวัตกรรมที่ใช้การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 3.48$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูศึกษาวิธีการสร้างสื่อและนวัตกรรมที่ใช้การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 2.59$) รองลงมา คือ ครูศึกษาเกณฑ์การประเมินผลนักเรียนด้านคุณธรรมให้ตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 2.42$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ครูตระหนักและเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 2.12$)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังและประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน จำแนกตามตัวชี้วัด

การจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังและประเมิน คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้าง คุณธรรม อัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยผ่าน โครงการงาน คุณธรรมและกิจกรรมอื่นที่โรงเรียนกำหนดไว้	3.75	0.43	มาก	2.25	0.43	น้อย
2. ครูนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ใน การเรียนการสอน	3.73	0.44	มาก	2.27	0.44	น้อย
3. ครูนำสื่อ นวัตกรรมที่สร้างขึ้น มาบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ทางด้านคุณธรรมในทุก รายวิชา	3.60	0.53	มาก	2.56	0.53	ปานกลาง
4. ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลด้านคุณธรรม และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา นักเรียนให้มีคุณธรรมที่ดีขึ้น	3.69	0.46	มาก	2.31	0.46	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.69	0.43	มาก	2.34	0.42	น้อย

จากตาราง 20 พบว่า สภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังและประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณธรรม อัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยผ่าน โครงการงานคุณธรรมและกิจกรรมอื่นที่โรงเรียนกำหนดไว้ ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมา คือ ครูนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.73$) สำหรับสภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังและประเมินคุณธรรม

จริยธรรมนักเรียนที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ครูนำสื่อ นวัตกรรมที่สร้างขึ้น มาบูรณาการการจัดการเรียนรู้ ทางด้านคุณธรรมในทุกรายวิชา ($\bar{X} = 3.60$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังและประเมินคุณธรรม จริยธรรม นักเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูนำสื่อ นวัตกรรม ที่สร้างขึ้น มาบูรณาการการจัดการเรียนรู้ทางด้านคุณธรรมในทุกรายวิชา ($\bar{X} = 2.56$) รองลงมา คือ ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลด้านคุณธรรมและนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนานักเรียนให้มี คุณธรรมที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 2.31$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนคุณธรรมของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝัง และประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ เสริมสร้างคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยผ่าน โครงการงาน คุณธรรมและกิจกรรมอื่นที่โรงเรียนกำหนดไว้ ($\bar{X} = 2.25$)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรมจำแนกตามตัวชี้วัด

ความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรม	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ครูศึกษาหาความรู้และกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จนเกิดความเข้าใจ	3.83	0.37	มาก	2.17	0.37	น้อย
2. ครูใช้รูปแบบ/เทคนิค/วิธีการในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้เรียนมีคุณธรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	3.75	0.43	มาก	2.35	0.50	น้อย
3. ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ทางด้านคุณธรรมให้กับกลุ่มเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้	3.66	0.51	มาก	2.36	0.52	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.74	0.40	มาก	2.30	0.43	น้อย

จากตาราง 21 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูศึกษาหาความรู้และกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.จนเกิดความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา คือ ครูใช้รูปแบบ/เทคนิค/วิธีการในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้เรียนมีคุณธรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 3.75$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ทางด้านคุณธรรมให้กับกลุ่มเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้ ($\bar{X} = 3.66$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือครูสามารถถ่ายทอดความรู้ทางด้านคุณธรรมให้กับกลุ่มเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้ ($\bar{X} = 2.36$) รองลงมา คือ ครูใช้รูปแบบ/เทคนิค/วิธีการ ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้เรียนมีคุณธรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 3.35$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรมที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ปัญหาครูศึกษาหาความรู้และกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จนเกิดความเข้าใจ ($\bar{X} = 2.17$)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมจำแนกตามตัวชี้วัด

การสร้างเครือข่ายและ การมีส่วนร่วม	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ครูรวมกลุ่มทำกิจกรรมภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์ และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	3.83	0.37	มาก	2.17	0.37	น้อย
2. ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผล การดำเนินงานด้านคุณธรรมกับโรงเรียนอื่น	3.78	0.41	มาก	2.32	0.47	น้อย
3. ครูสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนกับองค์กร หรือหน่วยงานภายนอกในการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน	3.81	0.39	มาก	2.19	0.39	น้อย
4. ครูเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ชัดเจน และเป็น รูปธรรม	3.74	0.52	มาก	2.36	0.56	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.79	0.40	มาก	2.26	0.41	น้อย

จากตาราง 22 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือครูรวมกลุ่มทำกิจกรรมภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา คือ ครูสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนกับองค์กรหรือหน่วยงานภายนอก ในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.81$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ครูเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ชัดเจน และเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.74$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูเผยแพร่ผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ชัดเจน และเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 2.36$) รองลงมา คือ ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการดำเนินงานด้านคุณธรรมกับโรงเรียนอื่น ($\bar{X} = 2.32$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ครูรวมกลุ่มทำกิจกรรมภายใน โรงเรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 2.17$)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้ครูเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จำแนกตามตัวชี้วัด

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. ครุนำผลงานในการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรม ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน	4.16	0.37	มาก	1.94	0.34	น้อย
2. ครุนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาคุณธรรม ภายในโรงเรียน	4.05	0.26	มาก	1.95	0.26	น้อย
3. ครุรวบรวมผลงานกิจกรรมที่ดีเด่น มาจัดวิธี ปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ไปขยายผล ให้โรงเรียนในเครือข่าย	4.03	0.30	มาก	2.06	0.42	น้อย
4. ครุมีความชำนาญ เชี่ยวชาญในการดำเนินงาน จนสามารถสร้างนวัตกรรมในการพัฒนา นักเรียนด้านคุณธรรม	4.02	0.31	มาก	2.12	0.32	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.07	0.26	มาก	2.02	0.25	น้อย

จากตาราง 23 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้ครู เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครุนำผลงานในการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรมร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา คือ ครุนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาคุณธรรมภายในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.05$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ครุมีความชำนาญ เชี่ยวชาญในการดำเนินงานจนสามารถสร้างนวัตกรรมในการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 4.02$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้ครูเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูมีความชำนาญ เชี่ยวชาญในการดำเนินงานจนสามารถสร้างนวัตกรรมในการพัฒนานักเรียนด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.12$) รองลงมา คือ ครูรวบรวมผลงานกิจกรรมที่ดีเด่น มาจัดวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice) ไปขยายผลให้โรงเรียนในเครือข่าย ($\bar{X} = 2.06$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้ครูเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ครูนำผลงานในการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรมร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 1.94$)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการมีความประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีจำแนกตามตัวชี้วัด

การมีความประพฤติ ปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดี	สภาพ		ระดับการ ปฏิบัติ	ปัญหา		ระดับ ปัญหา
	การดำเนินงาน			การดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ครูประพฤติปฏิบัติตนตรงตามคุณธรรม อัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดของโรงเรียน คุณธรรมสพฐ.ที่กำหนดไว้	4.09	0.28	มาก	1.91	0.28	น้อย
2. ครูประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อ เพื่อนร่วมงาน นักเรียนและชุมชน	3.99	0.10	มาก	2.23	0.42	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.04	0.15	มาก	2.07	0.26	น้อย

จากตาราง 24 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการมีความประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือครูประพฤติปฏิบัติตนตรงตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือ

กรอบแนวคิดของโรงเรียนคุณธรรมสพฐ. ที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ ครูประพฤติกปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 3.99$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการมีความประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูประพฤติกปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน นักเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 2.23$) รองลงมา คือ ครูประพฤติกปฏิบัติตนตรงตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดของโรงเรียนคุณธรรมสพฐ.ที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 1.91$)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติจากบุคคลหน่วยงาน องค์กรภายใน จำแนกตามตัวชี้วัด

การยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรภายใน	สภาพ		ระดับการ	ปัญหา	ระดับ	
	\bar{X}	S.D.	ปฏิบัติ	การดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.
1. ครูประพฤติกปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีจน ได้รับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติ จากบุคคล หน่วยงาน องค์กรภายในหรือ ภายนอก	4.02	0.40	มาก	2.21	0.41	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.02	0.40	มาก	2.21	0.41	น้อย

จากตาราง 25 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครูเกี่ยวกับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติจากบุคคลหน่วยงาน องค์กรภายใน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านครู เกี่ยวกับการยอมรับหรือยกย่องเชิดชูเกียรติจากบุคคลหน่วยงาน องค์กรภายใน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.21$)

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน จำแนกตามตัวชี้วัด

ด้านนักเรียน	สภาพ		ระดับ การปฏิบัติ	ปัญหา		ระดับ ปัญหา
	การดำเนินงาน			การดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม	3.63	0.48	มาก	2.37	0.48	น้อย
2. โครงงานคุณธรรม	4.16	0.27	มาก	1.93	0.24	น้อย
3. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.08	0.28	มาก	1.98	0.22	น้อย
4. เป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม	3.74	0.31	มาก	2.29	0.35	น้อย
5. การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	3.77	0.31	มาก	2.27	0.37	น้อย
6. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น	3.90	0.22	มาก	2.19	0.37	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.96	0.24	มาก	2.11	0.25	น้อย

จากตาราง 26 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านนักเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ โครงงานคุณธรรม ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมา คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 4.08$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม ($\bar{X} = 3.63$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านนักเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม ($\bar{X} = 2.37$) รองลงมา คือ เป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.29$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนที่มีค่าน้อยที่สุด คือ โครงงานคุณธรรม ($\bar{X} = 1.93$)

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมจําแนกตามตัวชี้วัด

การมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับคุณธรรม	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. นักเรียนมีความตระหนักรู้ และเข้าใจ เกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์หรือ กรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. รวมเฉลี่ย	3.64	0.48	มาก	2.37	0.49	น้อย
	3.64	0.48	มาก	2.37	0.49	น้อย

จากตาราง 27 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$)

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับโครงการคุณธรรมจำแนกตามตัวชี้วัด

โครงการคุณธรรม	สภาพ		ระดับ การปฏิบัติ	ปัญหา		ระดับ ปัญหา
	การดำเนินงาน			การดำเนินงาน		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. นักเรียนจัดทำโครงการคุณธรรม ตรงตาม คุณธรรมอัตลักษณ์ หรือกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ที่กำหนดไว้	4.69	0.46	มากที่สุด	1.78	0.41	น้อย
2. นักเรียนได้รับโอกาสนำเสนอและแลกเปลี่ยน เรียนรู้โครงการคุณธรรมที่นักเรียนคิดเอง เลือกเองและทำเอง	3.74	0.44	มาก	2.27	0.44	น้อย
3. นักเรียนสรุปองค์ความรู้และถอดบทเรียน จากโครงการคุณธรรมไปปรับใช้ใน การดำรงชีวิต	4.34	0.47	มาก	1.76	0.43	น้อย
4. นักเรียนจัดทำโครงการคุณธรรมและ สามารถเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่น	4.20	0.40	มาก	1.85	0.41	น้อย
5. นักเรียนจัดทำโครงการคุณธรรมครบตาม องค์ประกอบของการเขียนโครงการ	4.07	0.25	มาก	1.94	0.24	น้อย
6. นักเรียนจัดทำโครงการคุณธรรมที่สามารถ บูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและ โครงการอื่น ๆ ของโรงเรียน	4.34	0.47	มาก	1.68	0.47	น้อย
7. นักเรียนได้เผยแพร่โครงการคุณธรรม สู่สาธารณชนในรูปแบบต่าง ๆ ให้ได้ รับทราบผลงานอย่างสม่ำเสมอ	3.74	0.44	มาก	2.28	0.47	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.16	0.28	มาก	1.94	0.25	น้อย

จากตาราง 28 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับโครงการคุณธรรม มีการปฏิบัติอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนจัดทำโครงการคุณธรรมตรงตามคุณธรรมอัตลักษณ์ หรือกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ นักเรียนสรุปองค์ความรู้และถอดบทเรียนจากโครงการคุณธรรมไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 4.34$) และนักเรียนจัดทำโครงการคุณธรรมที่สามารถบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและโครงการอื่น ๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.34$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านโครงการคุณธรรม ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักเรียนได้รับโอกาสนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการคุณธรรมที่นักเรียนคิดเอง เลือกลงเองและทำเอง ($\bar{X} = 3.74$) และนักเรียนได้เผยแพร่โครงการคุณธรรมสู่สาธารณชนในรูปแบบต่าง ๆ ให้ได้รับทราบผลงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.74$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับโครงการคุณธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือนักเรียนได้เผยแพร่โครงการคุณธรรมสู่สาธารณชนในรูปแบบต่าง ๆ ให้ได้รับทราบผลงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.28$) รองลงมา คือ นักเรียนได้รับโอกาสนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โครงการคุณธรรมที่นักเรียนคิดเอง เลือกลงเองและทำเอง ($\bar{X} = 2.27$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับโครงการคุณธรรมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักเรียนจัดทำโครงการคุณธรรมที่สามารถบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและโครงการอื่น ๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 1.68$)

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจำแนกตามตัวชี้วัด

การปฏิบัติตนเป็นแบบ อย่างที่ดี	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนตรงตาม คุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ที่กำหนดไว้	4.25	0.43	มาก	1.76	0.43	น้อย
2. นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จนได้รับการชื่นชมและยอมรับจากบุคคล ทั้งภายในและภายนอก	4.12	0.35	มาก	1.99	0.17	น้อย
3. นักเรียนได้รับรางวัลด้านปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีจากหน่วยงานต่าง ๆ	3.87	0.36	มาก	2.22	0.41	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.08	0.28	มาก	1.99	0.23	น้อย

จากตาราง 29 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนตรงตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา คือ นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจนได้รับการชื่นชมและยอมรับจากบุคคลทั้งภายในและภายนอก ($\bar{X} = 4.12$) สำหรับสภาพการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักเรียนได้รับรางวัลด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจากหน่วยงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.87$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนได้รับรางวัลด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีจากหน่วยงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.22$) รองลงมา คือ

นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนด้านคุณธรรมจนได้รับการชื่นชมและยอมรับจากบุคคลทั้งภายในและภายนอก ($\bar{X} = 1.99$) สำหรับปัญหาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักเรียนประพฤติ ปฏิบัติตนตรงตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 1.76$)

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านผู้นักเรียน เกี่ยวกับการเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม จำแนกตามตัวชี้วัด

การเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. นักเรียนมีอุดมการณ์ด้านคุณธรรมด้วย การปฏิบัติตนให้มีพฤติกรรมที่ดีด้วย จิตได้สำนึก	3.77	0.42	มาก	2.23	0.42	น้อย
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบและกล้าแสดงออก อย่างสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรม ด้านคุณธรรม	3.71	0.45	มาก	2.29	0.45	น้อย
3. นักเรียนมีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ในกิจกรรมคุณธรรมอัตลักษณ์หรือ กรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	3.95	0.22	มาก	2.16	0.37	น้อย
4. นักเรียนได้รับโอกาสในการนำเสนอผลงาน การจัดกิจกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือ กรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	3.55	0.50	มาก	2.48	0.50	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.74	0.31	มาก	2.29	0.36	น้อย

จากตาราง 30 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ

จากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนมีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในกิจกรรมคุณธรรมอัตลักษณ์ หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ นักเรียนมีอุดมการณ์ด้านคุณธรรมด้วยการปฏิบัติตนให้มีพฤติกรรมที่ดีด้วยจิตใจสำนึก ($\bar{X} = 3.77$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักเรียนได้รับโอกาสในการนำเสนอผลงานการจัดกิจกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 3.55$)

ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนได้รับโอกาสในการนำเสนอผลงานการจัดกิจกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 2.48$) รองลงมา คือ นักเรียนมีความรับผิดชอบ และกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.29$) สำหรับปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักเรียนมีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในกิจกรรมคุณธรรมอัตลักษณ์ ($\bar{X} = 2.16$)

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย และการมีส่วนร่วมจำแนกตามตัวชี้วัด

การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	สภาพ		ระดับ	ปัญหา		ระดับ
	การดำเนินงาน		การปฏิบัติ	การดำเนินงาน		ปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. นักเรียนตั้งกลุ่ม/ชุมนุม/ชมรมตามความสนใจ เพื่อสร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน ด้านคุณธรรมทั้งภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน และชุมชน	3.93	0.25	มาก	2.21	0.41	น้อย
2. นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงาน ด้านคุณธรรม	3.81	0.39	มาก	2.19	0.39	น้อย
3. นักเรียนขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านคุณธรรมทั้งภายในโรงเรียนระหว่างโรงเรียน และชุมชน	3.59	0.49	มาก	2.41	0.49	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.77	0.32	มาก	2.27	0.38	น้อย

จากตาราง 31 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนตั้งกลุ่ม/ชุมนุม/ชมรมตามความสนใจ เพื่อสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานด้านคุณธรรมทั้งภายใน โรงเรียน ระหว่างโรงเรียน และชุมชน ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา คือ นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงานด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 3.81$) สำหรับสภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักเรียนขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรมทั้งภายใน โรงเรียน ระหว่างโรงเรียน และชุมชน ($\bar{X} = 3.59$)

ปัญหาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรมทั้งภายใน โรงเรียน ระหว่างโรงเรียน และชุมชน ($\bar{X} = 2.41$) รองลงมา คือ นักเรียนตั้งกลุ่ม/ชุมนุม/ชมรมตามความสนใจ เพื่อสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานด้านคุณธรรมทั้งภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน และชุมชน ($\bar{X} = 2.21$) สำหรับปัญหาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมที่มีค่าน้อยที่สุด คือ นักเรียนทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงานด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.19$)

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน เกี่ยวกับการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้นจำแนกตามตัวชี้วัด

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น	สภาพการดำเนินงาน		ระดับการปฏิบัติ	ปัญหาการดำเนินงาน		ระดับปัญหา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
	1. นักเรียนมีคุณธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตรงตามคุณธรรมอัตลักษณ์และคุณธรรมเป้าหมายของโรงเรียน	3.98	0.14	มาก	2.16	0.37
2. นักเรียนมีคุณธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตรงตามกรอบแนวคิดของโรงเรียนคุณธรรมสพฐ.	3.83	0.37	มาก	2.23	0.42	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.90	0.22	มาก	2.20	0.38	น้อย

จากตาราง 32 พบว่า สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียน เกี่ยวกับการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ใน

ระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือนักเรียนมีคุณธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตรงตามคุณธรรมอัตลักษณ์และคุณธรรมเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา คือ นักเรียนมีคุณธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตรงตามกรอบแนวคิดของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 3.83$)

ปัญหาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับน้อยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนมีคุณธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตรงตามกรอบแนวคิดของโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ($\bar{X} = 2.23$) รองลงมา คือ นักเรียนมีคุณธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตรงตามคุณธรรมอัตลักษณ์และคุณธรรมเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.16$)

ตาราง 33 สรุปผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัญหาการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านครู			
1.1 ความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม	2.36	0.42	น้อย
1.2 การจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังและประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน	2.34	0.42	น้อย
1.3 ความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรม	2.29	0.43	น้อย
2. ด้านนักเรียน			
2.1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม	2.37	0.48	น้อย
2.2 เป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม	2.29	0.35	น้อย
2.3 การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	2.27	0.37	น้อย
3. ด้านผู้บริหาร			
3.1 มีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ	2.35	0.33	น้อย
4. ด้านโรงเรียน			
4.1 แผนพัฒนาคุณธรรม	2.26	0.41	น้อย
4.2 การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน	2.24	0.35	น้อย
4.3 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ	2.03	0.28	น้อย

จากตาราง 33 พบว่า ปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ

1. ด้านครูในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน
อยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.36$)
รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังและประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ($\bar{X} = 2.34$)
และความสามารถในการเป็นวิทยากรคุณธรรม ($\bar{X} = 2.29$)

2. ด้านนักเรียน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม ($\bar{X} = 2.37$) รองลงมา คือ เป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม ($\bar{X} = 2.29$) และการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.27$)

3. ด้านผู้บริหาร ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย พบว่า มีกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ ($\bar{X} = 2.35$)

4. ด้านโรงเรียน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แผนพัฒนาคุณธรรม ($\bar{X} = 2.26$) รองลงมา คือการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.24$) และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.03$)

จากผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสภาพและปัญหาการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (Mean) ระดับของปัญหาการดำเนินงานไม่ต่ำกว่า 2.00 ขึ้นไป โดยมีค่าสูงสุด 3 ระดับ นำมาเป็นการรอบในการสัมภาษณ์ ต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร ด้านครูและด้านนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยจะสรุปผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมตามรายด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านโรงเรียน

1. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านแผนพัฒนาคุณธรรม สถานศึกษาซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1.1 ควรมีการจัดประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนแกนนำ รวมถึงผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมรอบด้านของสถานศึกษาที่ผ่านมาและปัจจุบัน นำผลมาวางแผนการพัฒนาในอนาคตด้วยการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีให้มีความครอบคลุมกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม กำหนดขอบข่ายการปฏิบัติงานซึ่งมีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน (สันต์ อินชุธัญญ์, 2562, 15 กุมภาพันธ์)

1.2 ผู้บริหารและครูควรร่วมกันสร้างระบบในการกำกับติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง มีการสรุปผลประเมินผล และนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา เพื่อวางแผนในการปฏิบัติงานในปีต่อไปให้ดีและมีความต่อเนื่องมากขึ้น (พัชรี ศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์); (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์)

1.3 ผู้บริหารและครูควรมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างจริงจัง ตามระบบขั้นตอนรวมทั้งระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยจัดทำเป็นรายงานประจำปี และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องโครงการหรือกิจกรรมเป็นผู้จัดทำเอง (อภิญญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์)

1.4 ผู้บริหารและครูควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้ปกครองนักเรียน รวมถึงชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา วิทยากรในท้องถิ่นที่มีความชำนาญด้านคุณธรรม รวมถึงผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าที่มีความสำเร็จในการดำเนินชีวิตทางด้านคุณธรรม เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ จัดกิจกรรม หรือช่วยระดมทุนการจัดการศึกษาต่อไป (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรมซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรมในด้านแผนพัฒนาคุณธรรม สรุปได้ 3 ประการ คือ 1) ต้องมีการจัดการประชุมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนแกนนำ รวมถึงผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมทั้งระยะสั้นและระยะยาว และรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนดด้วยความต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารและครูต้องจัดระบบในการนิเทศ กำกับติดตามที่ต่อเนื่องและนำผลในการดำเนินงานทั้งจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา มาพัฒนาในปีต่อไปให้ดีขึ้น และ 3) ผู้บริหารและครูต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำทั้งกิจกรรมการพัฒนา การส่งเสริมในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

2. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารและครูควรพัฒนาสภาพบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมทั้งภายในและภายนอกของโรงเรียนเช่น สวนธรรมมะที่ส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา มุมหนังสือคุณธรรมในห้องเรียน ห้องสวดมนต์ของสถานศึกษา ต้นไม้ธรรมะ หน้าต่างธรรมะ เป็นต้น แต่การจัดทำสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ควรจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยด้วยการจัดระบบรักษาความปลอดภัยของ

การใช้อุปกรณ์ด้วย (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์) ; (พัชรี ศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์)

2.2 ผู้บริหารและครูควรขอความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการสร้างการพัฒนา รวมถึงการปรับปรุงในทุกกิจกรรม เพื่อการสร้างควมสามัคคีการเป็นแบบอย่างที่ดี ในการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์)

2.3 ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ควรสร้างบรรยากาศทางจิตใจด้วยการมีแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมเป็นเหมือนเรื่องที่ทำทุกวันทุกเวลาทั้งผู้บริหาร ครูและนักเรียน (อภิญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์) ; (สันต์ อินชุธัญ, 2562, 15 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมในด้านจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมของโรงเรียน สรุปได้ 3 ประการ คือ 1) ผู้บริหารและครูต้องพัฒนาสภาพบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียนที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมทั้งภายในและภายนอกของโรงเรียน 2) ผู้บริหารและครูต้องขอความร่วมมือกับเครือข่ายและเพิ่มการมีส่วนร่วมจากบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เชิญชวนให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้าง การพัฒนา รวมถึงการปรับปรุงในทุกกิจกรรม 3) ผู้บริหารและครูต้องมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นผู้มีคุณธรรมอย่างต่อเนื่องทุกวัน เพื่อเป็นการสร้างความเคยชินและสร้างค่านิยมในการปฏิบัติ

3. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้บริหารและครูควรจัดระบบการประชาสัมพันธ์ที่มีมาตรฐานทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดพิมพ์ป้ายเผยแพร่ แผ่นพับแนะนำที่ดี มีความทันสมัย น่าสนใจเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ทราบข้อมูลข่าวสาร (อภิญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์)

3.2 ผู้บริหารควรมอบหมายให้มีครูแกนนำหรือเจ้าหน้าที่เป็นผู้ที่ดูแลรับผิดชอบส่งข้อมูล เผยแพร่ข่าวสารทางด้านคุณธรรมให้มีความเป็นปัจจุบันและให้ทุกภาคส่วนได้รู้ทันข้อมูลข่าวสาร (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์) ; (พัชรี ศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์)

3.3 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ควรปฏิบัติทั้งก่อนระหว่างและหลังการดำเนินงานด้านคุณธรรม เพื่อให้ทั้งบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา ผ่านช่องทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคมออนไลน์ได้รับทราบทันต่อข้อมูลและอย่างต่อเนื่อง (สันต์ อินชุธัญ, 2562, 15 กุมภาพันธ์)

3.4 ผู้บริหารและครูควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายใน รวมถึงกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จมา แลกเปลี่ยนแนวคิดในการนำมาพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรมในด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันสรุปได้ 3 ประการ คือ 1) ผู้บริหารและครูต้องพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ที่ดี มีความทันสมัยที่ใช้ในการเผยแพร่ข่าวสาร 2) ผู้บริหารและครู มอบหมายให้มีผู้ที่รับผิดชอบในการดูแล จัดพิมพ์ป้ายเผยแพร่ แผ่นพับแนะนำการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลอดระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้ทั้งบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษา ผ่านช่องทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคมออนไลน์ได้รับทราบทันต่อข้อมูลและอย่างต่อเนื่อง และ 3) ผู้บริหารและครูแก่นำส่งเสริมให้ครูร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านผู้บริหาร

1. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ ซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีระบบในการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพทั้งการบริหารงานบุคคล ที่เป็นปัจจัยหลักในการที่จะขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรมให้ไปด้วยดี เพราะบุคลากรทุกส่วนมีความสำคัญในการทำงานเป็นอย่างมากดังนั้นควรร่วมมือกับครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันกำหนด โครงสร้างการ รูปแบบหรือนวัตกรรม รวมถึงหลักและวิธีการดำเนินงานด้านคุณธรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์)

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงานและผลที่จะเกิดขึ้น หลังจากดำเนินงานแล้ว พร้อมกับการกำกับติดตาม มีระบบการนิเทศการทำงาน ที่เป็นกัลยาณมิตรกับทุกส่วน อย่างเหมาะสมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์); (อภิญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์)

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านคุณธรรม ทั้งในระหว่างและสิ้นสุดการดำเนินงานในรอบปี และนำผลการประเมินไปพัฒนาระบบบริหารงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรมมากขึ้น (สันต์ อินชรัญ, 2562, 15 กุมภาพันธ์)

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างระดมทุนต่าง ๆ และทางด้านงานบริหารวิชาการผู้บริหารควรส่งเสริมและแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาการให้บุคลากร และผู้เรียนมีความรู้ เข้าใจ สามารถปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ ด้วยความเต็มใจ เต็มที่ในการดำเนินงานไปด้วยกัน โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community หรือ PLC) มาประยุกต์ใช้ในการแลกเปลี่ยนการบริหารจัดการจากผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายหรือสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลต้นแบบ (พัชรีศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรม ในด้านกระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบ สรุปได้ 4 ประการ คือ 1) ผู้บริหารโรงเรียนต้องบริหารจัดการที่ดี ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community หรือ PLC) มาประยุกต์ใช้ในการแลกเปลี่ยนการบริหารจัดการ 2) ผู้บริหารโรงเรียนต้องร่วมมือกับครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างจริงจังร่วมกันกำหนดโครงสร้างการ รูปแบบหรือนวัตกรรม รวมถึงหลักและวิธีการดำเนินงานด้านคุณธรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 3) ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้กระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามในการดำเนินงาน ด้านคุณธรรมอย่างเหมาะสมตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน และ 4) ผู้บริหารโรงเรียนต้องสรุปรายงานผลอย่างต่อเนื่อง ในการสรุปจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา รวมถึงวัดผลประเมินผลอย่างโปร่งใส เป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้

ด้านครู

1. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรมซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1.1 ครูควรมีความรู้ เข้าใจอย่างลึกซึ้งในการดำเนินงานด้านโรงเรียนคุณธรรม โดยการศึกษาแนวทางและวิธีการออกแบบการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แนวทางในการสร้างสื่อและนวัตกรรมที่มีความแปลกใหม่ตรงกับเนื้อหาและเป้าหมายคุณธรรมของโรงเรียน รวมถึงเกณฑ์การประเมินผลนักเรียนให้สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์) ; (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์)

1.2 ครูควรมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานด้าน โครงการโรงเรียนคุณธรรมเป็นการสร้างแรงจูงใจในการศึกษาหาความรู้ผ่านช่องทางต่าง เพื่อที่จะสามารถทำให้ครูเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงานในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรม (พัชรีศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์)

1.3 ครูควรร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ทั้งก่อนเริ่ม ระหว่างและหลังปฏิบัติกิจกรรม ในรูปแบบการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community หรือ PLC) เพื่อให้มีแนวทางในการดำเนินงานแบบเดียวกัน และใช้กระบวนการแก้ไขปัญหาด้านคุณธรรมตามบริบทของรายวิชาที่สอนหรือกิจกรรมที่ทำอยู่ (สันต์ อินชรัญ, 2562, 15 กุมภาพันธ์); (อภิญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม ในด้านความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม สรุปได้ 3 ประการ คือ 1) ครูต้องเข้าร่วมการอบรม อบรมสัมมนา แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม 2) ครูต้องออกแบบการเรียนรู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินผล นักเรียนด้านคุณธรรมให้ตรงตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือตามกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และ 3) ครูต้องใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community หรือ PLC) มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในโรงเรียนและภายในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย

2. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝัง และประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานดังต่อไปนี้

2.1 ครูควรศึกษา ค้นคว้าผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่สร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการในการทำให้ผู้เรียนสนใจมากยิ่งขึ้นตามช่วงวัยของนักเรียน (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์); (อภิญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์)

2.2 ครูควรออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณธรรม โดยผ่านโครงการคุณธรรมที่จะทำให้นักเรียนได้คิดเอง ลงมือทำเองด้วยตนเอง ฝึกการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อสร้างความสามัคคี มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี โดยครูคอยให้คำแนะนำข้อสงสัย (พัชรี ศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์)

2.3 ครูควรผลิตสื่อ นวัตกรรมมาบูรณาการการจัดการเรียนรู้ที่มีความแปลกใหม่เพื่อดึงความสนใจของผู้เรียนให้มีความอยากรู้ อยากเรียนและอยากทำกิจกรรมต่าง ๆ (สันต์ อินชรัญ, 2562, 15 กุมภาพันธ์)

2.4 ครูควรนำผลการปฏิบัติกิจกรรมด้านต่าง ๆ มาวัดและประเมินผลด้านคุณธรรมที่เป็นรายบุคคล เพื่อจะทำให้ครูรู้และเข้าใจในความสามารถของนักเรียนแต่ละคนครูจะสามารถ

อธิบายให้นักเรียนได้เกิดความรู้ที่ดี และนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนากิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรมที่ดีมากยิ่งขึ้น (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรม ในจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังและประเมินคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน สรุปได้ 3 ประการ คือ 1) ครูต้องศึกษาแนวทางการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณธรรมโดยผ่านโครงการคุณธรรมและกิจกรรมอื่นที่โรงเรียนกำหนดไว้ในการทำงานโรงเรียนคุณธรรม 2) ครูต้องมีการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบมาประกอบกับการสร้างสื่อการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ที่มากที่สุด และสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนการสอน และ 3) ครูต้องมีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล แจ้งผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติด้านต่าง ๆ

3. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านความสามารถเป็นวิทยากรคุณธรรม ซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

3.1 ครูควรมีความรู้ เข้าใจในกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับคุณธรรมอัตลักษณ์ และกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.ที่ละเอียดทั้งด้านความเป็นมา หลักการทางทฤษฎี กระบวนการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนและแนวทางการประเมินผลแต่ละด้าน เพื่อนำมาประยุกต์ให้เข้ากับกิจกรรมที่ครูกำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์)

3.2 ครูควรศึกษารูปแบบ/เทคนิค/วิธีการในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้เรียน โดยเริ่มจากห้องเรียน ผู้ระดับชั้น ผู้ระดับ โรงเรียน และกลุ่มเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนตามบริบทของแต่ละโรงเรียนที่มีแปลกใหม่ในด้านการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์มากขึ้นต่อไป (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์) ; (สันต์ อินชรัญ, 2562, 15 กุมภาพันธ์)

3.3 ครูควรร่วมการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งในด้านการวางแผน การปฏิบัติ ผลการปฏิบัติ รวมถึงจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา เพื่อให้ครูผู้รับผิดชอบเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community หรือ PLC) มาเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (อภิญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์) ; (พัชรี ศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรม ในความสามารถเป็นวิทยากรคุณธรรม

สรุปได้ 3 ประการ คือ 1) ครูต้องศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม คุณธรรมอัตลักษณ์และกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และของโรงเรียนที่กำหนดไว้ 2) ครูต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจมากขึ้นในการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม ฝึกปฏิบัติในการเป็นวิทยากร โดยเริ่มจากห้องเรียน ผู้ระดับชั้น ผู้ระดับ โรงเรียน และกลุ่มเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้เกิดความเชี่ยวชาญในทุก ๆ ด้าน และ 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community หรือ PLC) ในการร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงาน การเป็นวิทยากร และการเสริมแรงบันดาลใจในการปฏิบัติด้วย

ด้านนักเรียน

1. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม ซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1.1 นักเรียนควรมีความตระหนักรู้ และเข้าใจในการปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม และผลของการดำเนินงานตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดย การเป็นแบบอย่างที่ดีให้กันและกัน (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์)

1.2 คณะผู้บริหาร ครูและนักเรียนในสถานศึกษา ควรให้ความรู้ ความเข้าใจ และกำลังใจในการปฏิบัติตนรวมถึงกระบวนการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรม สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง โรงเรียน และประเทศชาติหลังการปฏิบัติตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และคุณธรรมที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์); (พัชรี ศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์)

1.3 นักเรียนควรใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติตนให้มีคุณธรรมในตนเอง ต่อเพื่อน ต่อสถานศึกษาและต่อชุมชน ประเทศชาติต่อไปตามรูปแบบที่ครูออกแบบกิจกรรมมาอย่างจริงจัง และเต็มใจในการมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม (สันต์ อินชรัญ, 2562, 15 กุมภาพันธ์); (อภิญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม ในด้านความรู้ ความเข้าใจด้านคุณธรรม สรุปได้ 3 ประการ คือ 1) คณะผู้บริหาร ครูและนักเรียนแกนนำ ต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจและกำลังใจในการปฏิบัติตนรวมถึงกระบวนการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรม สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง โรงเรียน และประเทศชาติหลังการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ 2) นักเรียนจะต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม โดยปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีต่อกันและกันทั้งหมดโรงเรียน ด้วยความเต็มใจและความเต็มใจ และ 3) ครูและนักเรียนต้องร่วม

ปฏิบัติกิจกรรมหลายพฤติกรรม ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดี และแนวทางแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ควรพัฒนา เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำควมดี

2. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านการเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรม ซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

2.1 นักเรียนควรทำกิจกรรมทางด้านคุณธรรมโดยผ่านการทำโครงการคุณธรรม ที่นักเรียนคิดเอง ทำเอง โดยการรวมกลุ่มที่สนใจจะทำด้วยกัน โดยเริ่มจากภายในห้องเรียนสู่ภายในโรงเรียนต่อไป โดยมีครูคอยแนะนำแนวทางการปฏิบัติ (อภิญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์); (พัชรี ศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์)

2.2 ควรเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีอุดมการณ์ทางด้านคุณธรรม โดยมีครูคอยกำกับติดตามและคอยให้คำแนะนำอยู่ตลอด เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบและกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ในทางที่ถูกต้อง (สันต์ อินชุธัญ, 2562, 15 กุมภาพันธ์)

2.3 ผู้บริหารและครูควรจัดกิจกรรมหรือเวทีแลกเปลี่ยน พร้อมกับเปิด โอกาสให้นักเรียนในการนำเสนอผลงานการจัดกิจกรรมอย่างเต็มที่ตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์); (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรม ในด้านการเป็นผู้นำทางด้านคุณธรรมสรุปได้ 2 ประการ คือ 1) นักเรียนต้องมีภาวะนำผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบและมีอุดมการณ์ด้านคุณธรรม ด้วยการปฏิบัติตนให้มีพฤติกรรมที่ดี ด้วยจิตใต้สำนึกในการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรม 2) นักเรียนต้องกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยแสวงหาโอกาสในการนำเสนอผลงานการจัดกิจกรรมตามคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่ตนเองและเพื่อน ๆ มั่นใจในการทำควมดีด้านคุณธรรมที่ผ่านมาจากโครงการ

3. จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมซึ่งโรงเรียนควรมีแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

3.1 นักเรียนควรตั้งกลุ่มชุมนุมหรือชมรมตามความสมัครใจ ความสนใจเรื่องที่ยากจะทำร่วมกันเพื่อให้มีกิจกรรมอันเป็นที่สนใจอย่างเดียวกัน จึงจะมีความตั้งใจช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม (จุฑามาศ รอดภัย, 2562, 19 กุมภาพันธ์)

3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มควรกำหนดภาระหน้าที่ร่วมกันในกลุ่มเช่น ประธานรองประธาน และคณะกรรมการ เป็นต้น มีการประชุมวางแผนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อส่งผลให้เกิด

เครือข่ายทางด้านคุณธรรมที่ดีและทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณธรรมตามที่โรงเรียนกำหนดไว้ (พัชรี ศรีสุวรรณ, 2562, 20 กุมภาพันธ์) ; (ไพศาล ราตรี, 2562, 11 กุมภาพันธ์)

3.3 นักเรียนทุกกลุ่มควรแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน โดยมีกิจกรรมแสดงศักยภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรมของนักเรียนตั้งแต่ในระดับห้องเรียน มีตัวแทนส่งร่วมในระดับภายในโรงเรียน จนได้แนวทางปฏิบัติกิจกรรมที่ดี (Best practice) ของโรงเรียนจนนำไปสู่การขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างเครือข่ายด้านคุณธรรมระหว่างโรงเรียน และชุมชนต่อไป (สันต์ อินชูริญ, 2562, 15 กุมภาพันธ์) ; (อภิญา อ่อนจริง, 2562, 18 กุมภาพันธ์)

จากผลการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอกิจกรรมการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม ในด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม สรุปได้ 3 ประการ คือ 1) นักเรียนจะต้องตั้งกลุ่มชุมนุมหรือชมรมตามความสมัครใจ ความสนใจเรื่องที่ยากจะทำร่วมกันและสอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิดโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และคุณธรรมโรงเรียนที่กำหนดไว้ 2) นักเรียนต้องแบ่งภาระหน้าที่ ขอบข่ายการปฏิบัติงาน เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการทำงานช่วยเหลือกัน มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี 2) ผู้บริหารและครูจะต้องส่งเสริมกลุ่มนักเรียนให้กล้าแสดงออกโดยการประกวดโครงการคุณธรรม (Best Practice) จากการแก้ไขหรือพัฒนาจากห้องเรียนหรือโรงเรียน จนนำไปสู่การขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างเครือข่ายด้านคุณธรรมระหว่างโรงเรียน และชุมชนต่อไป

สรุปแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 4 ด้าน มีกิจกรรมการดำเนินงาน 31 ประการ ประกอบด้วย

ด้านโรงเรียน มีกิจกรรมการดำเนินงาน 4 ประการ คือ

1. ต้องมีการประชุมระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนแกนนำเพื่อร่วมกันวางแผน กำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมทั้งระยะสั้นและยาว

2. ต้องมีโครงการหรือกิจกรรมที่พัฒนาบุคลากรและนักเรียน ให้มีความรู้ เข้าใจในการดำเนินงานตามที่ได้กำหนดเป้าหมายไว้ และส่งเสริมให้มีประสบการณ์ที่มากขึ้นด้วยการร่วมการแลกเปลี่ยนความรู้กับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. ผู้บริหารและครูต้องพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสังคมออนไลน์ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้ทั้งบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษาทันต่อข้อมูลและอย่างต่อเนื่อง

4. ผู้บริหารและครูจะต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา รวมถึงการส่งเสริมในกิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม

ด้านผู้บริหาร มีกิจกรรมการดำเนินงาน 3 ประการ คือ

1. ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community หรือ PLC) มาประยุกต์ใช้ในดำเนินงานให้มีระบบที่ดีมากยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องร่วมมือกับครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างจริงจังในการกำหนดเป้าหมาย มอบหมายภาระหน้าที่อย่างชัดเจน รวมถึงอธิบายหลักและวิธีการดำเนินงานด้านคุณธรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

3. ผู้บริหาร โรงเรียนต้องใช้กระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการรายงานผลอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาและนำผลในการดำเนินงานมาวางแผนในการพัฒนาในปีต่อไปให้ดีขึ้น

ด้านครู มีกิจกรรมการดำเนินงาน 5 ประการ คือ

1. ครูต้องศึกษากระบวนการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรม ด้วยการอบรม รับฟังสัมมนาให้เกิดความรู้และเข้าใจ เพื่อนำมาประยุกต์ให้เข้ากับการดำเนินงานของตนเอง

2. ครูจะต้องออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณธรรมให้ผู้เรียนโดยผ่านโครงการคุณธรรมและกิจกรรมอื่นที่โรงเรียนกำหนดไว้ในการทำงานโรงเรียนคุณธรรม

3. ครูจะต้องมีวิธีการประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล และแจ้งผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติด้านต่าง ๆ

4. ครูต้องใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community หรือ PLC) มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในโรงเรียน และภายในกลุ่มโรงเรียนเครือข่าย

5. ครูจะต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจมากขึ้นในการพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม ฝึกปฏิบัติในการเป็นวิทยากร โดยเริ่มจากห้องเรียน สู่ระดับชั้น สู่ระดับโรงเรียน และกลุ่มเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้เกิดความเชี่ยวชาญในทุก ๆ ด้าน

ด้านนักเรียน มีกิจกรรมการดำเนินงาน 5 ประการ คือ

1. ผู้บริหาร ครูและนักเรียนแกนนำ ต้องร่วมกันสร้างความรู้ ความเข้าใจและให้กำลังใจในการปฏิบัติตน รวมถึงกระบวนการดำเนินงาน โรงเรียนคุณธรรม สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง โรงเรียน และประเทศชาติหลังการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

2. ครูและนักเรียนต้องร่วมปฏิบัติกิจกรรมหลายพฤติกรรม ด้วยการทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดี และแนวทางแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ควรพัฒนา เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการทำความคิด
3. นักเรียนจะต้องตั้งกลุ่มทำโครงการคุณธรรมด้วยความสนใจเรื่องที่อยู่จะทำร่วมกัน และสอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์หรือกรอบแนวคิด โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. และคุณธรรมโรงเรียนที่กำหนดไว้
4. นักเรียนในกลุ่มต้องแบ่งภาระหน้าที่ ขอบข่ายการปฏิบัติงาน เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการทำงานช่วยเหลือกัน มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบและมีอุดมการณ์ด้านคุณธรรมด้วยการปฏิบัติตนให้มีพฤติกรรมที่ดีด้วยจิตใจสำนึกในการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรม
5. ผู้บริหารและครูจะต้องส่งเสริมกลุ่มนักเรียนให้กล้าแสดงออกโดยการประกวดโครงการคุณธรรม (Best practice) จากการแก้ไขหรือพัฒนาจากห้องเรียนหรือโรงเรียน จนนำไปสู่การขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างเครือข่ายด้านคุณธรรมระหว่างโรงเรียน และชุมชนต่อไป